

Instrucció 1/2023 sobre el circuit de comunicació entre els centres penitenciaris i la Fiscalia de Vigilància Penitenciària de Catalunya per notificar les resolucions administratives de classificació i progressió a tercer grau de tractament i les resolucions d'aplicació de l'article 86.4 del Reglament Penitenciari, aprovat mitjançant el Reial decret 190/1996, de 9 de febrer, i per clarificar la situació en que restaran les persones internes afectades per l'efecte suspensiu del recurs interposat pel Ministeri Fiscal establert per la disposició addicional cinquena (DA 5ena) de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial

1.- Exposició de motius

L'article 107 del Reglament Penitenciari (RP), aprovat mitjançant el Reial decret 190/1996, de 9 de febrer, estableix que totes les resolucions de classificació o progressió a tercer grau s'han de notificar, juntament amb l'informe de la junta de tractament, al Ministeri Fiscal (MF) dins dels tres dies hàbils següents a la data en què es van adoptar.

D'acord amb el que estableix la disposició addicional cinquena (DA 5ena) de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial (LOPJ), les decisions relatives a la classificació penitenciària del jutge de vigilància penitenciària són susceptibles de recurs d'apel·lació davant del Tribunal sentenciador.

En aquest sentit, de conformitat amb el que preveu l'apartat 5 de la DA 5ena de la LOPJ, -afegit per la Llei orgànica 7/2003, de 30 de juny-: "Quan la resolució objecte del recurs d'apel·lació es refereixi a matèria de classificació de penats o concessió de la llibertat condicional i pugui donar lloc a l'excrceració de l'intern, sempre que es tracti de condemnats per delictes greus, el recurs té efecte suspensiu que impedeix la posada en llibertat del condemnat fins a la resolució del recurs o, si s'escau, fins que l'Audiència Provincial o l'Audiència Nacional s'hagi pronunciat sobre la suspensió".

L'aplicació d'aquest apartat ha estat controvertida pel fet que hi ha hagut discrepàncies a l'hora de determinar si el recurs esmentat en la DA 5ena està referit, únicament, a resolucions judicials o, si també, es aplicable a resolucions administratives.

Per tal de resoldre aquesta controvèrsia, en data 15 de desembre de 2022, el Tribunal Suprem (TS) va dictar les Sentències núm. 965 i 966 de 2022, mitjançant les quals va establir com a doctrina legal unificada que, en el cas de delictes greus, la decisió de progressió o classificació que faculti l'excrceració de l'intern, com succeeix amb el tercer grau, adoptada ja sigui per l'òrgan administratiu o ja sigui pel JVP, quan sigui recorreguda pel Fiscal, l'esmentat recurs produirà efecte suspensiu, que es mantindrà fins a la resolució per l'òrgan ad quem, Tribunal sentenciador, amb caràcter preferent i urgent, bé del referit efecte o bé del fons de la qüestió.

En aquest context i davant els canvis que l'aplicació de la doctrina del TS esmentada suposarà en la gestió dels processos de classificació i progressió a tercer grau de les persones internes, des de la Direcció General d'Afers Penitenciaris s'han mantingut diferents contactes amb el fiscal coordinador de Vigilància Penitenciària de Catalunya i s'ha acordat establir un circuit de comunicació entre els centres penitenciaris (CP) i la Fiscalia de Vigilància Penitenciària de Catalunya que permeti distingir aquelles resolucions afectades per l'efecte suspensiu del recurs interposat pel Ministeri Fiscal (MF) de les que no ho estan.

El fiscal coordinador s'ha compromès a donar resposta respecte la seva decisió de recórrer o no les resolucions que ens ocupen, en un termini màxim de 5 dies hàbils, sempre i quan no hagin demanat ampliació d'informació.

Aquesta instrucció es dicta, d'una banda, per definir el circuit de comunicació que caldrà seguir per notificar les resolucions administratives de classificació i progressió a tercer grau de tractament i d'aplicació de l'article 86.4 del RP a la Fiscalia de Vigilància Penitenciària de Catalunya i, d'altra banda, per definir la situació en que restaran aquelles persones penades per delictes greus respecte les quals s'adopti alguna de les resolucions abans esmentades.

2.- Definició de les resolucions afectades per l'efecte suspensiu del recurs del MF previst en la DA 5ena de la LOGP.

Als efectes del circuit descrit en aquesta instrucció s'entén que són greus tots els delictes que hagin estat sentenciats per les Audiències Provincials. No obstant això, i als efectes de donar una major seguretat jurídica, també es comunicaran les executòries del TS i les del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) de les persones aforades mitjançant el mateix canal de comunicació a la Fiscalia de les executòries de les Audiències Provincials.

3.- Circuit per notificar a la Fiscalia de Vigilància Penitenciària de Catalunya les resolucions de classificació o progressió a tercer grau d'acord amb el que estableix l'article 107 del RP i d'aplicació de l'article 86.4 del RP.

- La unitat de gestió penitenciària (UGP) del CP notificarà al MF totes les resolucions administratives de classificació i progressió a tercer grau de tractament, en el termini dels 3 dies hàbils següents a la data en què es van adoptar (independentment que la resolució hagi estat o no notificada a l'intern), mitjançant el punt neutre judicial (PNJ),

Els CP situats a les províncies de Barcelona i Girona adreçaran les notificacions a la bústia del PNJ *"Fiscalia de Vigilancia Penitenciaria de Cataluña con sede en Barcelona"* i els CP situats a les províncies de Lleida i Tarragona a la bústia *"Fiscalia de Vigilancia Penitenciaria de Cataluña con sede en Lleida"*.

Les executòries de l'Audiència Nacional es notificaran per PNJ a la Fiscalia Central de Vigilància Penitenciària mitjançant l'adreça *"AUDIENCIA NACIONAL SERVICIO COMUN DE REGISTRO,REPARTO, DIGITALIZACIÓN Y ARCHIVO"*

- La UGP farà un correu de notificació específic per a cada cas al qual adjuntarà la proposta, els informes complementaris que s'hauran adjuntat al PUC (d'ampliació d'informació sol·licitada pel Centre Directiu, informe mèdic en el cas de les progressions per malaltia inguarible, etc) i la resolució de classificació o progressió a tercer grau, o la resolució d'aplicació de l'article 86.4 del RP.
- Per tal de distingir les resolucions afectades per l'efecte suspensiu del recurs interposat pel MF, en l'assumpte del correu es farà constar:
 - o Nom i cognoms de la persona interna + "AP". Les sigles "AP" son per identificar les executòries de les Audiències Provincials (també es farà servir aquesta nomenclatura per comunicar les executòries del TS i del TSJC, com s'ha dit amb anterioritat). En aquests casos els enviaments es faran indicant "importància alta".
 - o Nom i cognoms de la persona interna + "JP". Per la resta de supòsits. En aquest cas, i en el cas de persones aforades condemnades per delictes menys greus i lleus, la resolució administrativa serà executiva des de la data de notificació a la persona interessada.
- Fiscalia de Vigilància Penitenciària de Catalunya respondrà i informarà de la decisió presa sobre les resolucions que resultin afectades per l'efecte suspensiu per la mateixa via i en un termini màxim de 5 dies hàbils.

Les respostes possibles de Fiscalia seran:

- o Recurrido
 - o No recurrido
 - o Solicitud de ampliación de información
- La UGP informarà al Servei de Medi Obert i Serveis Socials de la Direcció General d'Afers Penitenciaris de la resposta de Fiscalia reenviant-la a la bústia de PNJ *"SERVICIO DE MEDIO ABIERTO Y SERVICIOS SOCIALES DE CATALUNYA"*.

4.- Situació en que restaran les persones internes afectades per l'efecte suspensiu dels recursos del MF, fins que es comuniqui la decisió de recórrer o no.

Les resolucions administratives de classificació i progressió a tercer grau i d'aplicació de l'article 86.4 del RP adoptades en relació amb persones que hagin estat enjudiciades pel TS, els TSJC i les Audiències Provincials demoraran els efectes fins que es rebí la resposta del MF respecte si ha recorregut o no en contra. Romandran en el CP d'origen fins que es resolgui la situació.

En aquest sentit, d'acord amb el que estableix l'article 39.1 de la LPACAP, es farà constar la demora dels efectes expressament en la resolució adoptada, utilitzant l'expressió "L'efecte d'aquesta resolució queda supeditada a la comunicació de la Fiscalia de la no interposició del recurs".

En el cas dels enviaments a l'AN, passats 5 dies hàbils des de l'enviament de la notificació a la Fiscalia Central de Vigilància Penitenciària, si no se n'obté resposta es faran executives.

5. Situació en que restaran les persones internes afectades per l'efecte suspensiu del recurs interposat pel MF fins que el tribunal resolgui la peça separada o el fons de la qüestió.

- En el moment que el centre rebí la comunicació de que el MF ha interposat recurs, cal que la junta de tractament del CP on estigui ingressada la persona interna valori el cas i formuli la proposta que correspongui per garantir que la persona interna romangui en situació de tercer grau de tractament en el règim obert restringit previst en l'article 82 del RP.
- Durant el període que la persona afectada romangui en règim obert restringit no s'autoritzaran permisos ordinaris de tercer grau (si que es podran elevar permisos de segon grau al JVP), sortides de cap de setmana ni sortides en autogovern.
- Quan la interlocutòria del JVP o del tribunal sentenciador resolgui la peça separada i ratifiqui l'efecte suspensiu del recurs interposat pel MF, la junta de tractament del CP formularà una proposta de regressió de la persona interna a segon grau de tractament, a l'espera de la resolució sobre el fons del recurs per part de l'òrgan judicial.
- Quan la interlocutòria del JVP o del tribunal sentenciador resolgui la peça separada i **no** ratifiqui l'efecte suspensiu del recurs interposat pel MF, la resolució de tercer grau passarà a ser executiva.
- Quan la interlocutòria del JVP o del tribunal sentenciador resolgui el fons del recurs caldrà adequar la situació de la persona interna als termes previstos en la interlocutòria. En el cas que l'òrgan judicial hagi resol el manteniment en tercer grau de la persona interna i el MF interposi recurs d'apel·lació, caldrà complir el que determini la interlocutòria que resolgui la peça separada de mesures cautelars.

6.- Situació en que restaran les persones internes afectades per l'efecte suspensiu del recurs interposat pel MF contra la resolució d'aplicació de l'article 86.4 del RP fins que el tribunal resolgui la peça separada o el fons de la qüestió

En el moment que el centre rebí la comunicació de que el MF ha interposat recurs, cal que la junta de tractament del CP on estigui ingressada la persona interna valori el cas i formuli la proposta que correspongui per garantir que la persona interna torni a la situació anterior.

7.- Situació en que restaran les persones internes afectades per l'efecte suspensiu del recurs interposat pel MF contra la interlocutòria del JVP ratificant l'aplicació de l'article 100.2 del RP

En el cas que el MF comuniqui que ha interposat recurs d'apel·lació, es mantindrà l'aplicació del programa definit en funció de l'article 100.2 del RP fins que el JVP resolgui sobre els efectes suspensius del recurs interposat pel MF.

Disposició final

La present Instrucció entrarà en vigor en data 3 d'abril de 2023.

S'ha de llegir en la primera reunió del Consell de Direcció que tingui lloc després de rebre-la, perquè se'n tingui constància, i s'ha de donar difusió en els termes que estableix l'ordinal segon de la Disposició Transitòria Tercera del Decret 329/2006, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament dels serveis d'execució penal a Catalunya.

En cas de dubte o necessitat d'interpretació, s'ha d'adreçar la consulta a la Subdirecció General de Centres i Gestió Penitenciària o a la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat de la Direcció General d'Afers Penitenciaris, segons correspongui per qüestió de matèria.

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)

La Directora General

Paula Montero Brasero